

KOMPLEX MŰVÉSZETI NEVELÉS MODUL

(Modulegység: 3 óra)

Készült a Társadalmi Megújulás
Operatív Program 3.1.1-11/1-
2012-0001 számú
a „XXI. századi közoktatás
(fejlesztés, koordináció)”
II. szakasz című kiemelt projekt
keretében

2015

Ajánlott életkor/ pedagógiai szakasz	7-8. évfolyam	Ajánlott időkeret:	3X45 perc
Modul TÉMA/altémák	IDŐ Ősök és utódok (Kapcsolataim)	A feldolgozás hangsúlya:	vizuális, zenei, dramatikus, mozgásos, verbális, bábos
Fejlesztési célok	Emberi viselkedés pontos megfigyelése, leírása és következtetések megfogalmazása. Mozdásimprovizáció. Saját gondolatok, vélemény pontos, érthető és szabatos megfogalmazása. Érvelés a saját gondolatok, vélemény magyarázata érdekében. Szókészlet gazdagítása. Elképzelt dolgok megjelenítése vizuális eszközökkel. Másokkal való együttműködés a sikeres feladatmegoldás érdekében. Aktív részvétel a közös feladatmegoldásban.		
Kapcsolódási lehetőségek			
Kompetenciák, képessegek, készségek	<ul style="list-style-type: none"> • önkifejezés fejlesztése/erősítése • kezdeményezőkézség fejlesztése • más szempontjainak elfogadása • önérvényesítés szabályozása/asszertivitás fejlesztése • kapcsolatteremtés erősítése • együttműködés készségének fejlesztése • konstruktív alkalmazkodás erősítése • társadalmi részvétel erősítése • fogalmi gondolkodás fejlesztése • képi gondolkodás tudatosítása • összefüggések feltárásának erősítése • több nézőpont érvényesítésének erősítése • vizuális absztrakciós gondolkodás tudatosítása • kritikai gondolkodás erősítése • érvelés képességének fejlesztése • kommunikációs készségek fejlesztése • konstruáló képesség fejlesztése • vizuális kifejezés fejlesztése • nonverbális kifejezés fejlesztése 		

Probléma	Feldolgozás	Megoldás/Produktum	
Kérdés	Tevékenység – Feladat	Időterv	Elvárt eredmény
I. Mit változtat az idő a viszonyokon?	<p>Bevezető feladat: Köszöngetős</p> <p>A gyerekek a foglalkozás elején kihúzott csoportbeosztás és időbeosztás szerint dolgoznak. Az egyik csoport 100 évvel ezelőtt, a másik a jelen, a harmadik a 100 év múlva bekövetkező jövő képviselője. Az egyik csoport egy tagja feláll, és köszön szóban és mozdulatban. A másik két csoport egy-egy tagja a saját kora szerint, ugyanannak a társadalmi rétegnek megfelelően viszonyozza. Majd valaki más kezdeményez. A játék során folyamatosan jelezzük vissza, ha nem értünk egyet a történetekkel, vizsgáljuk meg, miben változott a köszönés az évszázadok alatt.</p>	5 perc	Az adott szabályoknak megfelelő mozgásforma, hangadás és gesztus bemutatása. Az adott témához kapcsolódó aktív, minél több tanulót bevonó beszélgetés.
	<p>Ráhangoló feladat: Családi fotóalbum</p> <p>A csoportok egy három fotóból álló sorozatot készítenek.</p> <p>Beszélgetés: Célja, hogy a családok szerkezetéről, együttélési szokásairól, feladatmegosztásáról gondolkodjunk közösen.</p> <p>Kérdések: Kik alkotnak egy családot? Hogyan élnek együtt? Kik élnek együtt? Mi a család szerepe? Kinek mi a dolga a családban?</p>	10 perc	Viszonyok, szerepek, kapcsolatok megjelenítése képekben. Az adott témához kapcsolódó aktív, minél több tanulót bevonó beszélgetés.
	<p>Feladat: Család-szerkezet</p> <p>Térben elhelyezett síkfigurákkal megjelenítik a család szerkezetét, jelölve a viszonyokat, a kapcsolódásokat és a legfontosabb tevékenységeket.</p> <p>Beszélgetés: Elemezzük közösen az elkészült alkotásokat, az elhelyezkedés, a méret, a távolságok jelentését.</p>	15 perc	A csoportos munkaformát támogatva mindenki aktívan részt vesz a feladatmegoldásban, mindenki megtalálja a neki kiosztott vagy neki megfelelő szerepet. Az adott technika elsajátítása, pontos kivitelezése. Az adott kép különböző értelmezési lehetőségeinek megfogalmazása és magyarázata.
	<p>Feladat: Munkahelyi viszonyok</p> <p>A csoportok meghatározó kifejezéseket, kulcsszavakat gyűjt, amely a munkahelyi viszonyokat, a</p>	15 perc	A megadott kiinduló szabályok betartásával (pontos téma meghatározás eredményeképpen megszülető

	<p>foglalkoztatást jellemzik az adott korban. Ezekből azután zenei kompozíciót készít és bemutatja a többieknek.</p> <p>Beszélgetés: Célja, hogy az elhangzottak alapján leírja, magyarázza, értékelje a rendszert.</p>		<p>fogalomköteg) saját improvizáción alapuló kórus-kompozíció megszólaltatása.</p> <p>A meghallgatott zenei kompozíció mondanivalójának megfogalmazása.</p>
II. Mit változtat az idő a szabályokon?	<p>Bevezető feladat: Hang-állam</p> <p>Olyan zenei-ritmuskompozíciók létrehozása a feladat, amely az adott korok társadalmi felépítését, szerkezetét, a szabályozottságot, rendezettséget, szigort, szabadságot érzékelteti.</p>	15 perc	<p>A megadott kiinduló szabályok betartásával (pl. kiinduló ritmus, ritmustartás, fokozatos belépés) saját improvizáción alapuló ritmuskompozíció megszólaltatása.</p>
Hogyan épül a társadalom?	<p>Beszélgetés: Az előző játék bemutatóinak elemző értékelése alapján a társadalmi rend, és a jellemzőik alakulásának leírása, megvitatása.</p> <p>Kérdések: Mi változott? Hogyan milyen irányban változott?</p>	5 perc	<p>Az adott témához kapcsolódó aktív, érveket is ütköztető beszélgetés, ahol a felek türelemmel hallgatják a másik véleményét és mások álláspontjával kapcsolatban következtetéseket is tudnak megfogalmazni.</p>
Mit teszünk a környezetünkért?	<p>Feladat: Zöldplakát</p> <p>Plakátkészítés a környezettudatosság jegyében.</p> <p>Beszélgetés: Eszmeccsere a plakátok értelmezése kapcsán a környezettudatosságról.</p> <p>Kérdések: Hogyan jelenik meg az életünkben? Miben befolyásolja a mindennapjainkat? Miért van jelentősége?</p>	15 perc	<p>A csoportos munka során a megfelelő szerepek, feladatok megtalálása. Az adott kifejezéshez kapcsolódóan minél több és minél gazdagabb, tömör, lényegre törő, ikonokra építő képi megfogalmazás alkalmazása.</p>
Mi változik a művészetekben az ízlésben?	<p>Feladat: Mozdulatműhely</p> <p>A korok ízlésének, divatjának bemutatása mozgássor tervezésével, csoportos mozgáskompozíció létrehozásával.</p> <p>Beszélgetés: Elemző beszélgetés.</p>	10 perc	<p>Adott fogalom/élmény/érzelem bemutatására szolgáló rövid, kifejező mozgássor bemutatása.</p>
III. Mit változtat az idő az értékeken? Hogyan őrizzük meg a múlt értékeit?	<p>Bevezető beszélgetés: Célja az érték fogalmának körüljárása, megvitatása. Annak tisztázása, milyen értékek azok, melyeket őrizni érdemes, vagy kell. Hogyan őrizhető meg emléke azoknak a dolgoznak, melyek valaha értéket képviseltek, de mára ár elavulta, csak útban vannak, lomokként végzik?</p>	10 perc	<p>Az adott témához kapcsolódó aktív, érveket is ütköztető beszélgetés, ahol a felek türelemmel hallgatják a másik véleményét és mások álláspontjával kapcsolatban következtetéseket is tudnak megfogalmazni.</p>

	<p>Feladat: Pop up kiállítás</p> <p>Az adott technika és színezés alkalmazásával olyan kiállítás készítése, amely a kor feltétlenül megőrzendőknek ítélt értékeit sorakoztatja fel.</p>	25 perc	Az adott technika elsajátítása, pontos/türelmes kivitelezése. A csoportos munkaformát támogatva mindenki aktívan részt vesz a feladatmegoldásban, mindenki megtalálja a neki kiosztott vagy neki megfelelő szerepet.
	<p>Feladat: Mérleg készítés</p> <p>Mindenki készít egy listát arról, hogy a saját környezetében tapasztaltak alapján mi az, amit ő maga is éppen így tart fontosnak saját felnőttkorára, majdani családjára vonatkozóan, és mi az, amit biztosan nem így fog csinálni.</p>	10 perc	Minél átgondoltabb, gazdagabb lista készítése.
Eszközrendszer	számítógép internetkapcsolattal, karton, színes kartonok, rajzeszközök, színező eszközök, olló, ragasztó, zajkeltő eszközök, ritmushangszerek, egyszerű hangszerek		
Értékelés	<p>A foglalkozás java rész csoportos tevékenységekre épül, ezért a csoport vagy párok együttműködésére, egymásra figyelésére, kommunikációjára vonatkozó megállapításokat érdemes előtérbe helyezni, illetve miután több feladat koncentrációt igényel, a figyelmet, az összpontosítást is érdemes értékelni.</p> <p>Sikeres a tevékenység:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ha a tanulók jelentős része aktívan részt vesz a feladatok teljesítésében, vagy egyre többen bevonódnak a tevékenységekbe. - ha a feladatmegoldás során képes kellő ideig kellő intenzitással odafigyelni. - ha mások elfogadásával és tiszteletben tartásával képes érvényesíteni a saját érdekeit. - ha képesek élményeik, gondolataik szabatos megfogalmazására. - ha képesek logikus következtetéseket tenni. - ha képesek a képi és fogalmi gondolkodás analógiáinak megértésére. - ha képesek absztrakt gondolatok, szimbolikus jelentéstartalmak megértésére. - ha képesek bátran vállalni saját gondolataikat. - ha a tanulók a zenei, vizuális feladatokban bátran felhasználják saját ötleteiket, elképzeléseiket. - ha kellő motiváltsággal, nyitottsággal és bátorsággal vállalja a csoportos feladatmegoldást. 		
Források	A pop up technika leírása illetve képi példák az interneten a keresőszóval fellelhetők.		
Modul megvalósítása	A három foglalkozás során folyamatosan csoportokban dolgozunk. Minden órán ugyanazzal a csoportbontással, három csoportban, három témában, három korban. Egy-egy foglalkozás alatt, egy csoport ugyanazt az időszávot vizsgálja, ezt foglalkozásonként cseréljük, a három óra alatt mindenki eljut mindháromba.		

	<p>A jelenről van véleménye a gyerekeknek, a jövő a fantázia szülötte, a múlt feldolgozásához szükséges, hogy elérhető internet álljon rendelkezésre, hogy a gyerekek a feladatok megvalósítása első lépéseként ne vaktában tapogatózzanak, hanem valóban tényszerű kiindulásuk lehessen egy gyors keresőszó alapján, főként képekben. A pop up technika megértéshez használható video elérhető a neten, de képeslap vagy gyermekkönyv formájában kézbe adva pedig jóval inspirálóbb.</p>
--	---

Feladatok leírása:

Köszöngetős

Úgy foglalunk helyet, hogy a három csoport kupacokat alkot. a játék elindítása előtt két percet kapnak, hogy néhány az általuk képviselt kornak megfelelő köszönést, köszönéshez, köszöntéshez kapcsolódó mozdulatot végiggondoljon. (hogyan köszönnek a férfiak, hölgyek, katonák, szolgák, alacsony státuszban lévők, urak, felső tízezer, kereskedők...) Ezután indul a játék. Az egyik csoport egy tagja előad egy köszönést, amit a másik két csoportnak viszonznia kell a saját kora megfelelő korosztálya és társadalmi rétege köszönésének stílusában. Ezután egy-egy mondatban értékeljük a látottakat. Kik köszönnek így? Valóban így köszönnek? Módosítanál valamit utólag a köszönéseden? A következőt másik csoport indítja.

Családi fotóalbum

A csoport minden tagjának részt kell vennie a feladatmegoldásban, bár lehet, hogy nem egy képen szerepelnek, azaz ez egy kiterjesztett családi album. Három-öt képet kell készíteni, ami a család szokásait, a családon belüli viszonyokat, ranglétrát, kapcsolatokat mutatja be. Fontosak lehetnek a pillantások, a félrenézések, a pótcselekvések, az összhang, a mozdulatok azonossága, ellentétessége, az apró rezdülések, megfeszülések, a személyek távolsága...

Család-szerkezet

Egy kartonlapra dolgoznak a csoportok, ez lesz a kompozíció alapja. másik kartonból kivágják a figurákat, szerszámokat, eszközöket, és a kartonra erősítik őket ragasztószalaggal (a kivágott alakoknak a lábánál hagyjanak egy kb. 2 cm-es illesztő fület, majd hajtsák be derékszögbe a talpánál, így erre a földre tud támaszkodni, ezt a fület kell leragasztani. A képen jelentéssel bír az elrendezés egymáshoz képest is, és térben is (ki van elől, hátrébb), kik veszik körül, mekkorára készítettük egymáshoz képest őket. Ne rajzoljunk arcot az alakoknak, de használhatunk színes kartonokat, ami szintén jelentéssel bír.

Munkahelyi viszonyok

A feladat első részében a kulcsszavak megtalálása, összeírása a cél. Ezután találják meg a kifejezések megfelelő sorrendjét (ismétlődéseket is be lehet iktatni, egyszerre is lehet mondani szövegeket, közepesen mormolva őket, mintegy aláfestés és időnként egyet-egyét kiélesítve megmutatni. A hanglejtés, a hanghatások, a viszonyokat, a munkahelyi hangulatot tükrözze.

Hang-állam

Ebben a feladatban már a szöveg sem segíti a gondolatok átadását. A közhangulatot kell érzékeltetni pusztán ritmushangszerekkel, zajkeltő eszközökkel, tárgyak hangzásaival, és testhangokkal. Bátran használhatnak disszonáns hangzásokat, erős effekteket, vagy akár jóformán dallamot idéző hanghatásokat is, ha ezzel a kor hangulatát érzékeltetni tudják.

Zöldplakát

A feladat nem pusztán egy környezetvédelmi propaganda megalkotás, bár ez is átgondolást igényel, hiszen más-más korokban mást gondoltak égető problémának. De fontos az is, hogy a képi világ is megfeleljen a kor szokásainak, figyelemfelkeltő és kellő információt tartalmazzon.

Mozdulatműhely

Egy ráhangoló, bevezető feladat, amely sokkal inkább az együttgondolkodás, együttműködés, a közös kiinduló élmény megteremtése miatt fontos. Izgalmas, hogy mozgásban, mozdulatban hogyan jelenik meg az ízlés, a divat, a stílus.

Pop up kiállítás

Minden csoport a saját korának legjellegzetesebb, emblematisz személyeit, tárgyait viszi a kiállításra, méghozzá a pop up technika alkalmazásával. A technika elleshető a kinyitogatós gyermekkönyvekből, térbeli képeslapokból. Ezek mintájára dolgozzanak, műszaki rajzlapra, amire a megjelenítendő figurát objektumot rárajzolják, majd vágásokkal kihajthatóvá, és így térben felállíthatóvá teszik. Minden egyes kiállítási tárgyat külön papíron kell elkészíteni. (a technika leírása, video-bemutatója az internetről letölthető)